Taskforce Jeugdwerkloosheid
FIT VOOR WERK

“Reik jongeren de hand!”

Handreiking Preventieproject Overgang vmbo-mbo

Reik jongeren de hand!

Handreiking Preventieproject Overgang vmbo-mbo

Colofon

"Reik jongeren de hand!", Handreiking Preventieproject Overgang vmbo-mbo - Een handreiking voor de opzet, realisatie en uitvoering van het preventieproject overgang vmbo-mbo is in opdracht van de Taskforce Jeugdwerkloosheid uitgevoerd door:
Jan Derks, projectmanager AOB Compaz
Telefoon: 0591-381220/06-23341594
e-mail: jderks@aob-compaz.nl
AOB Compaz
Rijnlaan 25
8032 JZ Zwolle
038 - 455 30 40
www.aob-compaz.nl

februari 2006

Voorwoord

Voor de toekomstige positie van de vmbo-leerling op de arbeidsmarkt is een doorgaande scholingslijn en het behalen van een startkwalificatie op minimaal mbo-2 niveau van groot belang. Ondanks alle zorg en voorbereiding die op het vmbo reeds heeft plaatsgevonden ten aanzien van een beroeps- en opleidingskeuze, verloopt de overgang naar de vervolgscholing voor een groot deel van de leerlingen niet zonder problemen.

In veel gevallen hebben de examenleerlingen na de diploma-uitreiking geen contact meer met hun vmbo. Ook zijn ze niet bekend bij een vervolgopleiding of bij de gemeente. Dit betekent in de praktijk dat gedurende de zomermaanden geen instantie zich er echt verantwoordelijk voor voelt dat deze jongeren na de zomer starten met een opleiding gericht op het behalen van een startkwalificatie.

De ervaring leert dat 15 tot 25% van de vmbo-leerlingen die in mei het diploma halen, het risico lopen dat ze bij aanvang van het nieuwe schooljaar nog geen vervolgopleiding hebben gevonden. Indien deze leerlingen zich niet tijdig inschrijven voor een vervolgopleiding, dan worden ze vaak in een te laat stadium opgespoord. Hierdoor is instroom in een vervolgopleiding niet of moeilijk te realiseren of ze verdwijnen zelfs “uit beeld“. Voortijdig schoolverlaten en daaropvolgend een slechte positie op de arbeidsmarkt of jeugdwerkloosheid is het gevolg.

Dit probleem kan eenvoudig voorkomen worden door het invoeren van de aanpak uit het preventieproject overgang vmbo-mbo. Uit ervaring is gebleken dat veel van deze ‘risico-overstappers’ met ondersteuning in de vakantieperiode toch in een passende vervolgopleiding geholpen kunnen worden bij de start van het nieuwe schooljaar. In plaats van 15 tot 25% komt dan slechts rond de 4% niet aan in een vervolgopleiding op het mbo. Een reductie die aantoont hoe belangrijk en effectief het is de ‘risicoleerlingen’ bij aanvang van de vakantieperiode in beeld te hebben en begeleiding te kunnen bieden in de overstap naar vervolgonderwijs. Veel voortijdig schooluitval wordt hiermee voorkomen.

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Taskforce Jeugdwerkloosheid hebben, gezien de indrukwekkende resultaten, de werkwijze van dit preventieproject omarmd en hopen dat u dat ook doet. Om u daarbij zoveel mogelijk behulpzaam te zijn, is voor u deze handreiking ‘Preventieproject overgang vmbo-mbo’ opgesteld. Hierin wordt u geïnformeerd over bovenstaande problematiek én de oplossing daarvoor. De handreiking is samengesteld op basis van de ervaring met 5 pilots en biedt u de instrumenten die nodig zijn voor een succesvolle uitvoering van het project. Op basis van de ervaring die in de pilots is opgedaan worden ook knelpunten beschreven en tips gegeven om daarmee om te gaan.

Door de invoering van het preventieproject kunt u de voortijdige schooluitval in de overgang van vmbo naar mbo in uw gemeente drastisch beperken. Deze handreiking is de eerste stap.

Inhoudsopgave

Inleiding **9**

1. Achtergrond en toepassingsmogelijkheden preventieproject **11**

1.1 Doelstelling preventieproject *11*

1.2 Samenvatting preventieproject overgang vmbo-mbo *11*

1.3 Ervaringen *12*

2. Uitvoering **13**

2.1 Doel preventieproject in Nederland *13*

2.2 Opbouw project *13*
2.2.1 Start: commitment en afspraken (fase 1) 13
2.2.2 Voortraject (fase 2) 16
2.2.3 Begeleiding van risicoleerlingen (fase 3) 16
2.2.4 Terugkoppeling, evaluatie en rapportage (fase 4) 19
2.2.5 Schematisch overzicht activiteiten preventieproject 19

3. Uit de praktijk **21**

3.1 Resultaten *21*

3.2 Bevindingen *22*

3.3 Algemene aanbevelingen *22*

3.4 Aanbevolen afspraken tussen RMC, ROC/AOC en vmbo-scholen *23*

3.5 Knelpunten en aanbevelingen *24*

4. Uitvoering door RMC of uitbesteden van activiteiten **27**

4.1 Rol participanten (vmbo, ROC/AOC en RMC) *27*

4.2 Twee scenario's *28*

4.3 Afweging *28*
4.3.1 Benodigde kennis en ervaring voor advisering en begeleiding 28
4.3.2 Beschikbare capaciteit 29

Bijlagen **31**

Bijlage 1: Voorbeeld uitnodigingsbrief inclusief bijlagen 32
Bijlage 2: Vragenlijst Kort Screeningsonderzoek (KSO) 36
Bijlage 3: Formulier opgave aantal eindexamenleerlingen 46
Bijlage 4: Diplomakaart 48
Bijlage 5: Voorbeeldbrief decanen bij diplomakaart 52
Bijlage 6: Brief en vragenformulier voor telefonisch niet bereikbare leerlingen 54

Inleiding

Uit onderzoek blijkt dat de overstap van het vmbo naar het mbo voor veel leerlingen niet zonder hindernissen gaat. Het risico is groot dat ook in uw gemeente veel examenleerlingen uit het vmbo niet aankomen op een vervolgopleiding in het mbo, en daardoor geen startkwalificatie halen die essentieel is voor een succesvolle start op de arbeidsmarkt. Om dit risico voor gemeentes te verkleinen werd het 'Preventieproject overgang vmbo-mbo' door Aob Compaz ontwikkeld. Het project stelt gemeenten in staat een aanzienlijk beter resultaat te behalen bij de doorstroom van het vmbo naar het mbo. De ervaring in de gemeenten waar het project al is uitgevoerd, geeft een daling te zien van gemiddeld 25% vmbo-leerlingen zonder vervolgopleiding naar minder dan 3%.

Deze handreiking geeft een toelichting op het preventieproject en de gevolgde aanpak. Sinds 1998 is ervaring opgedaan in de provincie Groningen en de regio Dordrecht en in 2005 zijn in de RMC-regio Sneek doorslaggevende resultaten bereikt. De Taskforce Jeugdwerkloosheid heeft enthousiast op de aanpak van het preventieproject gereageerd en ondersteunde in 2005 een pilot van het preventieproject met de RMC's in de gemeenten Assen, Den Haag, Eindhoven, Leeuwarden en Smallingerland en uitgevoerd door Aob Compaz. Dankzij deze pilots kon bredere ervaring worden opgedaan met de inzet van het preventieproject.

De ervaringen en resultaten van de pilot vindt u terug in deze handreiking. Tevens treft u een aantal aanbevelingen gebaseerd op de evaluatie van 5 genoemde pilotprojecten. De handreiking geeft u verder antwoord op de vraag hoe de positieve resultaten ook in uw gemeente bereikt kunnen worden met de implementatie van het preventieproject. Het project vraagt een grote inspanning van scholen, gemeenten en RMC's om te voorkomen dat leerlingen vroegtijdig afhaken. Het streven is dat alle leerlingen (tot 23 jaar) een primaire startkwalificatie verwerven, dat wil zeggen een diploma op ten minste havo of mbo-2 niveau, waarmee zij een goede kans maken op de arbeidsmarkt.

Het preventieproject richt zich op de eindexamenleerlingen van vmbo-scholen. Doel is te voorkomen dat zij voortijdig uitvallen bij de overstap van het vmbo naar het vervolgonderwijs. Door de zogenaamde "risicoleerlingen" vroegtijdig in kaart te brengen en ze in de zomerperiode te begeleiden, blijken veel leerlingen alsnog tijdig een passende keuze te kunnen maken. Zo kan de leerling aan het begin van het schooljaar starten met een mbo-opleiding. In Leeuwarden bijvoorbeeld, daalde het aantal risicoleerlingen van 237 naar 25, op een groep van 720 vmbo- leerlingen. In percentages betekent dit een daling van ruim 33% risicoleerlingen naar 3% leerlingen zonder vervolgopleiding.

De aanpak van het preventieproject sluit nauw aan bij de nationale doelstelling met betrekking tot voortijdig schoolverlaten (VSV). Volgens deze doelstelling moeten er 30% minder voortijdig schoolverlaters (12 tot 23 jaar) zijn in 2006 en 50% minder in 2010. Tevens sluit het project naadloos aan op de Lissabon doelstelling van 50% minder jongeren (18 tot 24 jaar) zonder startkwalificatie in 2010.

De handreiking kent de volgende indeling:

In Hoofdstuk 1 vindt u een korte samenvatting van en toelichting op het preventieproject. De doelstelling en de doelgroep worden toegelicht en er wordt stilgestaan bij de specifieke activiteiten, de meerwaarde en de resultaten van het project.
Hoofdstuk 2 gaat in op de praktische uitvoering van het preventieproject.

De resultaten van de vijf pilots die in 2005 werden uitgevoerd worden beschreven in hoofdstuk 3. Verder vindt u in dit hoofdstuk een overzicht van knelpunten die bij de uitvoering van het project werden ervaren en worden aanbevelingen gedaan om deze knelpunten weg te nemen. Tenslotte wordt beknopt ingegaan op de vraag welke activiteiten van het project in eigen beheer kunnen worden uitgevoerd en welke werkzaamheden uitbesteed kunnen worden.
In hoofdstuk 4 vindt u belangrijke aandachtspunten voor de afweging om dit project door het RMC te laten uitvoeren of door een extern bureau.

De bijlagen bevatten voor uw gemak standaard formats van documenten die gebruikt kunnen worden bij de uitvoering van het project. Op de site van de Taskforce (www.jeugdwerkloosheid.nl) kunt bovendien u een voorbeeld eindrapportage vinden met de resultaten van de pilot in Den Haag.

1. Achtergrond en toepassingsmogelijkheden preventieproject

1.1 Doelstelling preventieproject

De doelstelling van het preventieproject is het voorkomen van voortijdige schooluitval bij de overstap van het vmbo naar vervolgonderwijs. Door de uitvoering van dit project komen eindexamenleerlingen zonder vervolgopleiding of van wie de vervolgopleiding nog onduidelijk of niet geregeld is, tijdig in beeld. De uitvoerders van het preventieproject volgen deze leerlingen van juni tot en met september en begeleiden hen bij het vinden van een passende vervolgopleiding. Bij de start van het nieuwe schooljaar zijn de vervolgopleidingen van alle eindexamenleerlingen vmbo van de deelnemende scholen bekend en is het project afgerond. De leerlingen zonder vervolgopleiding of van wie de vervolgopleiding onbekend blijft, worden tijdig gemeld bij het RMC en de leerplichtambtenaar.

1.2 Samenvatting preventieproject overgang vmbo-mbo

Waarom het preventieproject?
Ondanks de zorg en begeleiding op het vmbo verloopt de overgang van het vmbo naar vervolgonderwijs voor een aantal leerlingen niet goed. Na het behalen van hun vmbo-diploma heeft een aantal leerlingen nog geen vervolgopleiding gevonden of is hun vervolgopleiding niet zeker. Deze leerlingen verdwijnen vaak uit beeld of worden pas zó laat bij de RMC's bekend dat alsnog starten in een passende vervolgopleiding meestal niet meer mogelijk is. De ervaring leert dat 15% tot 25% van de eindexamenleerlingen vmbo tot deze groep zogenaamde risicoleerlingen behoort. Zij kunnen bijvoorbeeld moeilijk een passende keuze maken, leerbedrijf vinden, worden na keuring of selectie afgewezen voor de opleiding van hun keuze of niet toegelaten omdat de opleiding van hun keuze vol zit.
Bij deze risicoleerlingen bestaat een grote kans dat zij zonder begeleiding niet met een vervolgopleiding starten en het onderwijs voortijdig verlaten. Daarom is belangrijk deze risicoleerlingen tijdig te traceren en te ondersteunen bij het vinden van een vervolgopleiding. Door de inzet van het preventieproject in de zomermaanden wordt tijdig adequate begeleiding geboden waardoor deze leerlingen alsnog kunnen instromen in een vervolgopleiding. Daarmee wordt voortijdige schooluitval in belangrijke mate voorkomen.

Hoe werkt het preventieproject?
Het preventieproject maakt gebruik van het kort screeningsonderzoek (KSO) en van diplomakaarten (zie 2.2.2 voor een nadere toelichting). Beide instrumenten stellen de uitvoerders van het preventieproject in staat risicoleerlingen adequaat te volgen en te begeleiden.
Aan de hand van het KSO krijgen decanen/mentoren aan het begin van het voorjaar inzicht in de stand van zaken in het keuzeproces van de individuele leerlingen. Uit de gegevens van de diplomakaarten kunnen de uitvoerders van het preventieproject na het eindexamen opmaken wie tot de groep risicoleerlingen behoort. Zij nemen vervolgens contact op met deze leerlingen en adviseren, ondersteunen en volgen ze bij het vinden van een passende vervolgopleiding. De risicoleerlingen worden van juni tot en met september begeleid en gevolgd.

Meerwaarde van het preventieproject
De meerwaarde van het preventieproject kan als volgt worden omschreven:
- Tijdige signalering en begeleiding van de zgn. risico-overstappers;
- Ondersteuning in de zomervakantie, de periode waarin de scholen doorgaans gesloten zijn;
- Minder schooluitval bij de overstap van het vmbo naar vervolgonderwijs;
- Tijdige start en aanmelding voor de vervolgopleiding waardoor leerlingen niet beginnen met een achterstand en de kans op uitval in het eerste jaar van het mbo wordt verminderd;
- Begeleidingswerkzaamheden werken preventief in plaats van curatief;
- Leerlingen zonder vervolgopleiding zijn in september bekend bij RMC's en leerplichtambtenaar;
- Overzicht van de totale uitstroom en vervolgbestemming van vmbo-4 leerlingen in september;
- Verbetering van de samenwerking tussen partijen.

1.3 Ervaringen

Deelname
De afgelopen jaren is het Preventieproject overgang vmbo-mbo in diverse regio's succesvol uitgevoerd. In de provincie Groningen, bijvoorbeeld, draait het preventieproject sinds 1998. Er is hier sprake van een provinciaal sluitende aanpak door deelname van alle vmbo-scholen. In 2005 zijn op initiatief en met ondersteuning van de Taskforce Jeugdwerkloosheid pilots van het preventieproject uitgevoerd door de RMC-functies in de RMC-regio's Assen, Den Haag, Eindhoven, Leeuwarden en Smallingerland. In totaal namen 6.383 vmbo-4 leerlingen deel aan deze pilots. In drie regio's (Den Haag, Eindhoven en Leeuwarden) werden de werkzaamheden uitbesteed aan Aob Compaz.
In 2006 zal het preventieproject in de hele provincie Friesland worden uitgevoerd, mede op basis van de ervaringen uit 2004 in de regio Sneek en uit 2005 in de regio's Leeuwarden en Smallingerland.

Resultaten
Op grond van bovengenoemde projecten blijkt het percentage risicoleerlingen te variëren tussen de 15% en 25% van het totaal aantal eindexamenleerlingen vmbo.
Gemiddeld lag het percentage risicoleerlingen in de deelnemende RMC-regio's in 2005 op 18,9% (1200 risicoleerlingen). Na begeleiding van deze leerlingen daalde dit percentage tot slechts 4%. Dit percentage leerlingen heeft ondanks de preventieactiviteiten op 1 oktober geen vervolgopleiding of praktijkplaats gevonden of hun vervolgopleiding was onbekend. Deze leerlingen waren bij de start van het nieuwe schooljaar aangemeld bij de RMC's. De trajectbegeleiders van de RMC's zijn vervolgens met deze groep aan de slag gegaan. In paragraaf 3.1 vindt u de resultaten per RMC-regio.

Uitbreiding
Vanwege de opgedane positieve ervaringen bij het bestrijden van voortijdig schoolverlaten, stimuleert de Taskforce Jeugdwerkloosheid in samenwerking met het ministerie van OCW in 2006 de uitvoering van het Preventieproject eindexamenkandidaten vmbo in de RMC-regio's waar vergelijkbare projecten ontbreken.

2. Uitvoering

2.1 Doel preventieproject in Nederland

Hoofddoel van het project is voortijdige schooluitval bij de overstap van vmbo naar mbo te voorkomen. Subdoelstellingen afgeleid van deze hoofddoelstelling zijn:

- Zo vroeg mogelijk inzicht hebben in de vervolgopleiding eindexamenkandidaten vmbo en de status ervan, waardoor interventie gedurende de zomer mogelijk is;
- Een vangnetfunctie bieden. Vroegtijdige signalering van het ontbreken van een vervolgopleiding maakt het mogelijk door te verwijzen naar school of een combinatie van school en werk;
- Bekend maken van de risicoleerlingen bij het mbo, zodat aan deze jongeren gerichte begeleiding kan worden gegeven.
- Terugdringen van de uitval in het eerste leerjaar van het mbo, dankzij een bewustere keuze door de vmbo-leerlingen;
- Toename van het aantal leerlingen dat aan het begin van het schooljaar met een beroepsopleiding start;
- Afname van het aantal leerlingen dat zich voor een beroepsopleiding aanmeldt terwijl de opleiding al is begonnen;
- Vroegtijdige melding aan het RMC (direct als de zomervakantie in het onderwijs is afgelopen) van leerlingen zonder vervolgopleiding;
- Registratie van de vervolgopleidingen van alle eindexamenleerlingen vmbo (exclusief de voortijdig schoolverlaters die vertrokken voordat het preventieproject van start ging);
- Samenwerking tussen de partijen.

2.2 Opbouw project

Het preventieproject bestaat uit de volgende fasen:

Fase	periode	activiteiten
Start	januari/april	Commitment krijgen van en afspraken maken tussen betrokken partijen (RMC's, ROC's, AOC's en vmbo-scholen)
Voortraject	april/mei	Organisatie van het preventieproject
Begeleiding	juni/september	Uitvoering van de daadwerkelijke benadering van jongeren
Evaluatie	september/november	Evaluatie en rapportage

2.2.1 Start: commitment en afspraken (fase 1)

In het begin van het voorjaar (januari t/m april) moet commitment worden verkregen van de betrokken partijen (RMC, ROC's, AOC's en vmbo-scholen) en worden afspraken gemaakt tussen deze partijen.

Het initiatief om commitment van de scholen te krijgen en afspraken te maken met de betrokken partijen ligt bij het RMC/de gemeente. Gelet op de doelstellingen van het project en de beoogde resultaten is het van groot belang dat de wethouders van onderwijs en van sociale zaken zich committeren aan het preventieproject. Inventarisatie van bestaande samenwerkingsverbanden is noodzakelijk om lopende afspraken en begeleidingsactiviteiten op elkaar aan te laten sluiten.

Stap 1 Deelname en informatie scholen

Deelname vmbo-scholen
Om het preventieproject succesvol te laten verlopen, is de medewerking van de vmbo-scholen essentieel. Het is daarom belangrijk dat de schoolleiding en de decanen van deze scholen goed geïnformeerd zijn over de doelstelling, de werkwijze en de toegevoegde waarde van het project. De activiteiten van het preventieproject bieden, naast ondersteuning bij de keuzebegeleiding, ook een vervolg op de werkzaamheden van de decaan in de periode na het examen, wanneer de leerlingen de school hebben verlaten en de vakantieperiode is begonnen. Door deelname van alle vmbo-scholen in de regio kan voor een sluitende aanpak worden gezorgd.

Deelname mbo
Voor het mbo (ROC's en AOC's) is het belangrijk dat de schoolleiding en de medewerkers van Cursistenservice/Studentendienstverlening op de hoogte zijn van de doelstelling, de werkwijze en de toegevoegde waarde van het project. Per ROC/AOC dient een contactpersoon bekend te zijn met wie de afspraken kunnen worden gemaakt over de verwijzing van de leerlingen die via het preventieproject worden aangemeld. Op deze wijze is een sluitende aanpak met betrekking tot de overstap van vmbo naar mbo mogelijk.

Informatie aan vmbo-scholen en ROC's/AOC's
De wijze waarop de vmbo-scholen en ROC's/AOC's kunnen worden benaderd en geïnformeerd over het preventieproject is afhankelijk van al bestaande overlegstructuren. Eén mogelijkheid is de scholen te informeren met een brief met uitleg over de inhoud en werkwijze van het preventieproject. Als samenvatting kunt u hoofdstuk 1 en het schematisch overzicht uit paragraaf 2.2.5 uit deze handreiking bijvoegen.

In bijlage 1 vindt u een voorbeeldbrief aan directie en/of decanen

Stap 2 Voorlichtingsbijeenkomst decanen vmbo en contactpersonen ROC's/AOC's

De schriftelijke informatie kan aangevuld worden met een uitnodiging voor een voorlichtingsbijeenkomst voor decanen van vmbo-scholen en contactpersonen van ROC's/AOC's.
Mogelijke agendapunten zijn:

- aanvullende informatie over het doel en de werkwijze van het preventieproject;
- vragen beantwoorden van vmbo-scholen, ROC's/AOC's;
- overdrachtprocedure vmbo-mbo, inpassing van preventieproject;
- afspraken met decanen van vmbo-scholen over planning en verspreiding van KSO-formulieren en diplomakaarten;
- afspraken maken met betrekking tot het aanstellen van een contactpersoon/decaan per school.

Stap 3 Informatie-uitwisseling en afspraken met ROC's/AOC's

Voor de uitvoering van het preventieproject is het belangrijk ook de ROC's en AOC's bij alle activiteiten te betrekken. De volgende informatie van het mbo is van belang:

a. Overdracht leerlingen
In sommige regio's hebben de vmbo-scholen en ROC's/AOC's afspraken gemaakt over de overdracht van leerlingen. De uitvoerders dienen deze afspraken te kennen, zodat de activiteiten van het preventieproject hierop aansluiten en overlap wordt voorkomen. Daarom worden ook de ROC's/AOC's geïnformeerd en uitgenodigd voor de voorlichtingsbijeenkomst.

b. Aanmeldingsmogelijkheden
Er is onderscheid tussen een aanmelding voor een bepaalde opleiding en een daadwerkelijke inschrijving. Aanmelding betekent niet automatisch dat een leerling ook is ingeschreven voor een opleiding en in het nieuwe schooljaar kan starten met de opleiding. Informatie-uitwisseling met het ROC/AOC is dus erg belangrijk.

Soms hebben bepaalde opleidingsrichtingen bij de ROC's/AOC's, ondanks de aanmelding, geen plaatsingsmogelijkheden meer. De leerling wordt dan niet ingeschreven. Soms worden leerlingen dan wel op een wachtlijst geplaatst. Voor de begeleiding in het kader van het preventieproject is het belangrijk te weten om welke opleidingen het gaat en of een leerling daadwerkelijk is ingeschreven.

c. Procedures voor het verwerven van leerbanen bbl-leerweg
De procedures voor het verwerven van leerbanen kunnen per ROC/AOC en gekozen beroepsrichting verschillen. Enkele voorbeelden:

- De leerling moet eerst zelf een leerbedrijf hebben gevonden en kan zich daarna met een aanmeldingsformulier bij het ROC/AOC aanmelden; Sommige ROC's/AOC's schrijven de leerling zonder leerbedrijf niet in.
- De leerling kan zich bij het ROC/AOC aanmelden, wordt ingeschreven en heeft tot november of december de tijd zelf een leerbedrijf te vinden;
- De brancheorganisatie van de gekozen beroepsrichting zorgt voor adressen van aangesloten bedrijven of heeft eigen praktijkmogelijkheden.

d. Leerlingen die bij zich bij ROC's/AOC's aanmelden en niet op komen dagen
Bij de start van het nieuwe schooljaar blijken elk jaar leerlingen alsnog niet te starten met de opleiding waarvoor ze zich hadden aangemeld/ingeschreven. Afhankelijk van de acties die de ROC's/AOC's hierin ondernemen, moeten via de Cursisten Service/Studentendienstverlening afspraken worden gemaakt over de begeleiding van deze leerlingen en hun melding aan het RMC.

2.2.2 Voortraject (fase 2)

In fase 2 wordt de benodigde informatie verzameld bij de leerlingen. Achtereenvolgens worden de volgende twee instrumenten ingezet.

1. Kort screeningsonderzoek (KSO)
In de periode maart/april vullen de leerlingen de vragenlijst in van het kort screeningsonderzoek (KSO) in. De gegevens van deze vragenlijsten bieden de decaan of mentor inzicht in de stand van zaken van de beroeps- en opleidingskeuze van de individuele leerling. Uit het KSO kan worden afgeleid welke leerling extra aandacht en ondersteuning nodig heeft bij het maken van een vervolgkeuze. Het KSO is bedoeld als ondersteuning voor de decaan/mentor. Die beoordeelt of dit instrument toegevoegde waarde heeft bij de keuzebegeleiding en of het ingezet zal worden. De uitvoerders van het preventieproject zorgen ervoor dat de decanen in het bezit zijn van de vragenlijsten van het KSO.
Met de KSO-vragenlijst wordt ook een opgavenformulier voor het aantal eindexamenleerlingen meegestuurd. Aan de hand van de opgave wordt het aantal benodigde aantal diplomakaarten bepaald. Het opgaveformulier biedt de uitvoerders ook een overzicht bij binnenkomst van de diplomakaarten en controle op volledigheid ervan.

In bijlage 2 vindt u de KSO vragenlijst
In bijlage 3 vindt u het opgavenformulier voor het aantal eindexamenleerlingen

2. Diplomakaarten
Na de examenuitslag in juni vullen de leerlingen de gegevens van hun vervolgopleiding zelf in op de diplomakaart. De decaan ziet er op toe dat de gevraagde informatie volledig wordt ingevuld. Vervolgens stuurt de decaan de diplomakaarten door naar de uitvoerders van het preventieproject. Tussen de uitvoerder en de decanen kan de afspraak gemaakt worden dat de NAW-gegevens van de leerlingen al voorgedrukt worden op de diplomakaart.

In bijlage 4 treft u een voorbeeld aan van een diplomakaart.
In bijlage 5 vindt u een voorbeeld van een begeleidende brief aan decanen.

2.2.3 Begeleiding van risicoleerlingen (fase 3)

Fase 3 houdt in dat op basis van de gegevens op de diplomakaart de leerlingen geselecteerd worden die nog geen vervolgopleiding hebben of van wie de vervolgopleiding nog onzeker is. Om te bepalen of leerlingen tot de risicogroep behoren, worden 6 risicofactoren onderscheiden. Deze factoren worden hieronder nader uitgewerkt.

Risicofactor 1: Geen bestemming
Tot deze risicogroep behoren leerlingen die om uiteenlopende redenen nog geen vervolgkeuze hebben gemaakt of nog twijfelen over hun keuze. Voor de begeleiding van deze leerlingen is het belangrijk te weten wat de achtergrond hiervan is.
Mogelijke oorzaken kunnen zijn: gebrek aan inzicht in eigen affiniteiten, onvoldoende informatie over opleidingsmogelijkheden, onvolledig beroepsbeeld, gebrek aan motivatie voor een vervolgopleiding. Sommige leerlingen uit deze groep hebben geen bestemming omdat ze niet kunnen worden toegelaten tot de opleiding van hun eerste keuze. Ze voldoen

bijvoorbeeld niet aan de toelatingseisen of de opleiding van hun keuze was vol. Omdat deze leerlingen nog niet zijn aangemeld voor een vervolgopleiding bestaat een extra risico dat zij na een uiteindelijke keuze niet geplaatst kunnen worden.

Begeleiding:
Vaak is een exploratie-/begeleidingsgesprek of een onderzoek naar de belangstelling en/of leerhouding nodig om een beter beeld te krijgen van de mogelijkheden van de leerling. Vervolgens wordt met de leerling een keuze gemaakt welke opleiding het beste aansluit bij de belangstelling en capaciteiten van de leerling. Onderdeel van de begeleiding is een controlemoment om te bepalen wat de leerling gedaan heeft met het advies en of hij daadwerkelijk actie heeft ondernomen.

Risicofactor 2: Geen praktijkplaats
Deze leerlingen hebben gekozen voor de beroepsbegeleidende leerweg. Hiervoor is een praktijkplaats van minimaal 20 uur bij een erkend leerbedrijf noodzakelijk. Voor veel beroepsrichtingen zal de leerling zelf voor een dergelijke praktijkplaats moeten zorgen en contact moeten leggen met bedrijven of instellingen. Dit verloopt vaak moeizaam door onvoldoende overzicht van mogelijke leerbedrijven, onvoldoende initiatief of vaardigheden voor het benaderen van bedrijven, onvoldoende beschikbare leerbedrijven, reisafstand tot mogelijk leerbedrijf enzovoort.

Er zijn verschillende partijen die de jongeren kunnen helpen bij het vinden van een praktijkplaats, zoals het ROC en de Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven. Ook het CWI kan een rol spelen bij het vinden van een praktijkplaats voor een jongere.

Begeleiding
De leerling wordt begeleid en gestimuleerd bij het vinden van een praktijkplaats, bijvoorbeeld door hem een adressenlijst van mogelijke praktijkbedrijven te laten opstellen (met Gouden Gids, Internet) en afspraken te maken over het solliciteren bij deze bedrijven. Blijkt het vinden van een leerbedrijf moeilijk, dan worden met de leerling alternatieven besproken, zoals een overstap naar de bol-leerweg of naar een andere opleiding. Controle of de leerling daadwerkelijk actie heeft ondernomen en zich heeft aangemeld/ingeschreven bij het ROC of CWI, maakt deel uit van de begeleiding.

Risicofactor 3: Niet aangemeld
Er kunnen verschillende redenen zijn waarom leerlingen zich nog niet hebben aangemeld voor een vervolgopleiding: uitstel tot na de examenuitslag, twijfel over de gemaakte keuze, gebrek aan motivatie en dergelijke. Met late aanmelding lopen leerlingen de kans dat er geen plaatsingsmogelijkheden meer zijn op de gewenste opleiding.

Begeleiding
Begeleiders moeten leerlingen stimuleren zich aan te melden en zij moeten de leerling volgen tot de plaatsing op de gewenste opleiding. Het motiveren kan gebeuren in de vorm van een persoonlijk gesprek. Een controlemoment om te bepalen of de leerling daadwerkelijk actie heeft ondernomen, maakt deel uit van de begeleiding.

Risicofactor 4: Toelating onzeker
Leerlingen van wie de toelating onzeker is, hebben wel een vervolgkeuze gemaakt en zijn aangemeld, maar zijn niet zeker van plaatsing. Die onzekerheid kan verschillende oorzaken hebben. Er is bijvoorbeeld een wachtlijst, omdat de opleiding vol is, of de toelating hangt af van intake, selectieprocedure of keuring.

Begeleiding
Met deze leerlingen wordt contact onderhouden. Als de leerling alsnog in de opleiding wordt geplaatst, wordt dat geregistreerd. Als de leerling niet wordt geplaatst, wordt de begeleiding uitgevoerd als omschreven bij risicofactor 1.

Risicofactor 5: Vervolgopleiding onduidelijk op diplomakaart
Op grond van de aangeleverde gegevens is de vervolgopleiding van deze leerlingen onduidelijk. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn door het ontbreken van de naam van de opleidingsrichting of het opleidingsinstituut of omdat meerdere opties zijn aangegeven.

Begeleiding
In dergelijke gevallen kunnen ontbrekende gegevens vaak door telefonisch contact worden aangevuld en blijkt er geen sprake te zijn van risico. De leerling blijkt dan soms in een andere risicocategorie te vallen of het risico vervalt en kan verdere begeleiding achterwege blijven.

Risicofactor 6: Werken
Deze leerlingen hebben aangegeven geen verdere scholing te willen volgen en te gaan werken.
Achterliggende redenen voor de geringe scholingsmotivatie kunnen zijn: leerproblematiek, ervaringen op het vmbo of financiën. Vaak betreft dit leerlingen afkomstig uit de bbl. (basisberoepsgerichte leerweg) van het vmbo.

Begeleiding
Deze leerlingen wordt geadviseerd het werken te combineren met een opleiding in de bbl. De leerlingen die toch alleen willen blijven werken, worden gemeld bij het RMC, zodat de leerplichtambtenaar of trajectbegeleider de vervolgbegeleiding kan overnemen. Onderdeel van de begeleiding is na te gaan of de leerling daadwerkelijk actie heeft ondernomen naar aanleiding van het advies.

Begeleidingsvormen
In de zomerperiode (van juni tot en met september) wordt contact opgenomen met de leerlingen die op grond van de aangeleverde gegevens tot de risicoleerlingen worden gerekend.
De begeleiding kan bestaan uit:
- telefonisch contact met de leerling en/of de ouders om diplomakaartgegevens te checken, informatie te geven, de leerling te volgen (praktijkplaats, aanmelding/toelating opleiding);
- schriftelijk contact met de leerlingen die telefonisch niet bereikbaar zijn;
- keuzebegeleidinggesprek met de leerling;
- nader onderzoek belangstelling/capaciteiten;
- verstrekken van schriftelijke informatie over opleidingen.

Registratie van risicoleerlingen en interventieactiviteiten
Voor de uitvoering van de begeleidingswerkzaamheden en om overzicht te houden bij de begeleiding is het belangrijk niet alleen de gegevens die op de diplomakaart van de leerling

vermeld staan vast te leggen, maar ook de interventies en begeleidingsactiviteiten. Het gaat dan bijvoorbeeld om registratie van:

- data waarop contact met de leerling en/of de ouders van de leerling heeft plaatsgevonden;
- verstrekte/verkregen informatie, gemaakte afspraken, ondernomen acties enz.;
- datum waarop opnieuw contact met de leerling zal worden opgenomen;
- gegevens van de vervolgopleiding van de leerling.

In bijlage 6 vindt u een voorbeeldbrief en een vragenformulier voor leerlingen die niet telefonisch bereikbaar zijn.

2.2.4 Terugkoppeling, evaluatie en rapportage (fase 4)

Indien een externe partij de uitvoering in opdracht van het RMC op zich genomen heeft dan draagt deze eind augustus/begin september de gegevens van de jongeren die (nog) geen vervolgbestemming hebben gevonden over aan het RMC. Het RMC kan dan een extra inspanning leveren en proberen deze jongeren alsnog in het vervolgonderwijs te krijgen.

In oktober kan de projectuitvoerder/het RMC met het vervolgonderwijs (veelal ROC/AOC) uitwisselen of alle jongeren ook daadwerkelijk zijn begonnen met hun opleiding. Sommige jongeren starten, ondanks hun inschrijving, toch niet met opleiding of haken al na enkele dagen af.

Medio november maakt de uitvoerder de resultaten van het project bekend door middel van een rapportage tijdens een presentatiebijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst doet hij aan de participerende organisaties verslag van de acties, de resultaten en de aanbevelingen. Tevens worden (waar mogelijk) afspraken gemaakt voor het volgende jaar. In een eindverslag worden de bevindingen kwalitatief en kwantitatief gerapporteerd.

Op de site van de Taskforce (www.jeugdwerkloosheid.nl) kunt u een voorbeeld eindrapportage vinden met de resultaten van de pilot in Den Haag.

2.2.5 Schematisch overzicht activiteiten preventieproject

Hieronder vindt u de verschillende fasen van dit project terug in een schematisch overzicht.

januari | februari | maart | april | mei | juni | juli | augsutus | september | oktober | november | december

Planning

1. Commitment & Afspraken

2. Voortraject

3. Begeleiding

4. Evaluatie

Activiteiten

1

Commitment

Schriftelijke voorlichting aan vmbo-scholen en ROC's/AOC's over het project

Organisatie voorlichtings-bijeenkomst decanen vmbo-4 en ROC's/AOC's.

Benoemen van een contactpersoon per school.

Afspraken maken over informatie-uitwisseling tussen RMC/vmbo/ROC's/AOC's.

2

Voortraject

Verzenden van materiaal Kort Screeningsonderzoek (KSO) naar vmbo-scholen.

Voortraject

Afname KSO op scholen.

Terugzending formulier met aantal eindexamen leerlingen

Toezending diplomakaarten naar scholen.

Leerlingen vullen diplomakaart in.

Decanen sturen diplomakaarten terug naar projectuitvoerder

Contact met ROC's/AOC's over plaatsingsmogelijkheden.

Controleren of de scholen alle diplomakaarten teruggestuurd hebben.

3

Begeleiding

Begeleiding van de zgn. risicoleerlingen.

Opsporen van vermiste leerlingen i.s.m. betrokken partijen.

4

Evaluatie

Melden van leerlingen zonder scholingsbestemming aan RMC.

Uitwisselen met ROC/AOC of alle jongeren ook daadwerkelijk zijn begonnen met hun opleiding

Terugkoppelen individuele doorstroomgegevens aan vmbo-scholen

Opstellen van rapportage resultaten preventieproject.

Instrumenten

Projectuitvoerder (RMC of extern bureau)

Decanen van vmbo-scholen

Informatie- en /of uitnodigingsbrief (bijlage 1)

Vragenlijst Kort Screeningsonderzoek (bijlage 2)
Formulier opgave aantal eindexamenleerlingen vmbo (bijlage 3)
Diplomakaart (bijlage 4)
Begeleidende brief (bijlage 5)

Telefonisch contact
Gesprekken
Belangstellingsonderzoek
Informatiemateriaal over opleidingen
Vragenformulier (bijlage 6)

Rapportage

verslag preventieproject Den Haag 2005 op www.jeugdwerkloosheid.nl

3. Uit de praktijk

De werkwijze zoals omschreven in hoofdstuk 2 “Uitvoering” is in 2005 in 5 pilots toegepast. Gelet op de resultaten mag deze werkwijze succesvol worden genoemd. De resultaten en ervaringen leiden tot een aantal bevindingen, knelpunten en aanbevelingen, die hieronder worden beschreven.

3.1 Resultaten

Op grond van de ervaringen met het preventieproject in voorgaande jaren blijkt het percentage risicoleerlingen doorgaans te liggen tussen de 15% en 25% van het totale aantal eindexamenleerlingen vmbo. In 2005 komt het gemiddelde percentage risicoleerlingen van de deelnemende RMC-regio’s uit op 18,9%, 1200 risicoleerlingen op een totaal van 6.383 eindexamenleerlingen vmbo. De individuele resultaten van de pilots van het preventieproject die in 2005 zijn uitgevoerd staan hieronder vermeld.
Het risicopercentage op 1 oktober betreft leerlingen die geen vervolgopleiding hebben, (nog) geen praktijkplaats hebben gevonden of van wie de vervolgopleiding onbekend is gebleven door bijvoorbeeld onjuiste adresgegevens. Deze leerlingen zijn gemeld bij het RMC.

RMC-regio	Aantal deelnemende eindexamen-leerlingen vmbo	Aantal risico-leer-lingen juni	Risico % juni	Leerlingen met vervolgopleiding n.a.v. interventie	Risico % 1 okt.	Leerlingen zonder bestemming, gemeld bij RMC	Uitvoerende organisatie
Den Haag	2048	479	23,4	390	5	89	Aob Compaz
Eindhoven	1264	186	14,7	136	4	50	Aob Compaz
Smallinger-land	865	116	13,4	77	4,5	39	RMC */** Aob Compaz
Assen	1488	180	12,2	159	1,4	21	RMC **/*** Aob Compaz
Leeuwarden	718	239	33	208	3,6	31	Aob Compaz

* 2 grote Vmbo-scholen namen niet deel (doen wel mee in 2006).
** Voorlichting Vmbo-scholen en ROC’s uitgevoerd door Aob Compaz. Begeleiding risicoleerlingen door het RMC.
*** Het risicopercentage is vertekend omdat een aantal Groningse decanen de diplomakaarten heeft ingevuld i.p.v. de leerling, waardoor er veel minder risicoleerlingen bekend zijn.

Opmerking
Op de diplomakaarten voor de risicoleerlingen van de RMC-regio Leeuwarden is een extra vraag gesteld om te achterhalen of zij al dan niet bericht hadden ontvangen over hun plaatsing na inschrijving bij de opleiding. Een aantal leerlingen had dat bericht bij het invullen van de diplomakaart nog niet ontvangen. Op de diplomakaarten in de overige regio’s werd deze vraag niet gesteld en werd alleen gevraagd naar het al dan niet aangemeld zijn voor een opleiding. Dit heeft tot gevolg dat het risicopercentage in Leeuwarden weliswaar hoger ligt ten opzichte van het percentage in de overige regio’s, maar dat er gerichter gewerkt kan worden aan een succesvolle overstap van vmbo naar mbo.

3.2 Bevindingen

Een inventarisatie in de afrondingsfase van de werkzaamheden voor de pilot preventieproject bij de deelnemende RMC's leverde de volgende reacties op:

- Alle vmbo-scholen toonden in 2005 belangstelling voor deelname en hebben toegezegd in 2006 weer deel te nemen. In het voortraject zijn enkele vmbo-scholen om diverse redenen afgehaakt (in 2006 zullen zij wel deelnemen). In overleg met het RMC zijn deze scholen benaderd om alsnog de relevante informatie te krijgen. Daardoor kon ook van de leerlingen van deze scholen de risicofactor worden vastgesteld en konden er vervolgacties worden uitgevoerd;
- Het preventieproject werd doorgaans ingepast in reeds bestaande afspraken tussen vmbo- en mbo-scholen in verband met de overdracht van leerlingen;
- De inzet van het preventieproject bleek voor het RMC een extra mogelijkheid de contacten met en tussen decanen en vmbo- en mbo-scholen aan te halen;
- Vroegtijdige signalering van risicoleerlingen biedt de trajectbegeleider van het RMC de mogelijkheid preventief te werken in plaats van curatief;
- De gegevens van het preventieproject bieden een compleet overzicht van uitstroomgegevens voor het RMC;
- De inzet van het preventieproject is nuttig gebleken om risicoleerlingen tijdig in beeld te hebben en om ze adequate begeleiding te bieden;
- Een aantal schoolfunctionarissen meent geen risicoleerlingen te hebben op basis van de 6 risicofactoren. In de praktijk blijkt het tegendeel;

3.3 Algemene aanbevelingen

Hieronder volgt een aantal algemene aanbevelingen voor de werkzaamheden van het preventieproject:

1. Samenwerking is essentieel. Een preventieproject staat of valt met het enthousiasme en de bereidheid van alle partijen om het project tot een succes te maken. Daarnaast is duidelijkheid over wederzijdse verwachtingen en het maken van heldere afspraken voorwaarde voor een goede samenwerking. Dat geldt ook voor de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.
2. Start in vroegtijdig, maar uiterlijk eind april met het informeren van de scholen over de doelstelling en werkwijze van het preventieproject. Commitment van schoolleiding en decanen is essentieel. Probeer vmbo-scholen verantwoordelijk te maken voor hun gediplomeerde leerlingen totdat ze elders zijn geplaatst.
3. Start bij grote aantallen vmbo-leerlingen in een RMC-regio het preventieproject eerst als pilot in het centrum van de regio en betrek, wanneer de eerste resultaten zichtbaar zijn, pas de gehele RMC-regio erbij.
4. Betrek de decanenkring(en) zoveel en zo vroeg mogelijk bij de voorbereiding.
5. Met het kort screeningsonderzoek wordt een stevig fundament gelegd voor het project.
6. Onderzoek of digitaal aanleveren van diplomakaartgegevens door scholen mogelijk is.
7. Gebruik klassenlijsten als controlemiddel op onder meer leerweg, wel/niet geslaagd en geslacht om de informatie op diplomakaarten te controleren.
8. Overwegen voorbedrukte diplomakaarten (aan de hand van leerlinglijsten) op te sturen. De NAW-gegevens van leerlingen op de diplomakaarten zijn soms moeilijk leesbaar. In de praktijk maken leerlingen regelmatig fouten bij het invullen van hun diplomakaart. De

controle voorkomt veel extra zoekwerk in een periode dat veel sleutelfunctionarissen in de zomervakantie niet bereikbaar zijn.

9. Betrek ter controle en voor eventuele aanvullingen een mentor/decaan bij het invullen van de diplomakaart. De decaan/mentor kan bijvoorbeeld leerlingen aanmerken als risicoleerling, los van de 6 risicofactoren, of prioriteit aangeven voor leerlingen met wie snel contact moet worden opgenomen vanwege bijvoorbeeld langdurig verblijf in het buitenland.
10. Als op een school het percentage risicoleerlingen ruim boven het gemiddelde ligt, wordt aanbevolen te onderzoeken of binnen het kader van het preventieproject aanvullende activiteiten op deze scholen ontwikkeld kunnen/moeten worden.
11. Zoek de publiciteit. Persberichten over het preventieproject in relevante media, de overstap van vmbo naar mbo en over de noodzaak tijdig na te denken over een vervolgopleiding maken de doelgroepen (ook de ouders van de jongeren) attent op het onderwerp en lokken reacties uit.

3.4 Aanbevolen afspraken tussen RMC, ROC/AOC en vmbo-scholen

Uit de ervaringen van de pilots blijkt dat het handig is om bij de uitvoering van het preventieproject ook de volgende afspraken tussen RMC, ROC/AOC en vmbo-scholen te maken:

1. ROC's/AOC's dienen in overleg met vmbo-scholen de eindexamenleerlingen te stimuleren zich maart/april al aan te melden voor een mbo-opleiding.
2. Intakegesprekken bij het ROC/AOC dienen ruim voor het centraal examen van de vmbo-leerling plaats te vinden. Deze aanpassing van de intakeprocedures bij de ROC's/AOC's is niet eenvoudig te realiseren, maar hierdoor kan het aantal risicoleerlingen wel flink worden beperkt.
3. De leerling dient ruim voor het examen te weten of hij is geplaatst in het mbo. Decanen en mentoren van vmbo-scholen krijgen dan eerder en beter in beeld of hun leerlingen geplaatst kunnen worden dan nu het geval is en kunnen leerlingen indien nodig nog begeleiden naar een andere vorm van onderwijs. Alle energie kan dan worden gericht op de leerlingen die gezakt zijn, geen praktijkplaats hebben of een groot keuzeprobleem hebben. Ook leerlingen die langdurig op vakantie gaan, kunnen op deze manier beter worden gevolgd.
4. Het is belangrijk dat er tijdige en duidelijke afspraken tussen de ROC's/AOC's en de vmbo-instellingen over het uitwisselen van gegevens over vmbo-leerlingen (enkele weken voor de zomervakantie).
5. Neem contact op met de ROC's/AOC's voor een overzicht van opleidingen met beperkte plaatsingsmogelijkheden of wachtlijsten. Het ROC/AOC heeft er ook direct belang bij dat de leerlingen tijdig worden aangemeld en aangenomen.
6. De vmbo-scholen zijn erg geïnteresseerd in de individuele doorstroomgegevens van hun eigen school. Koppel dus naast de regionale rapportage ook de individuele doorstroomgegevens terug aan de vmbo-scholen. Dit verhoogt de kans dat de vmbo-school volgend jaar weer meedoet.
7. Bij de start van het nieuwe schooljaar blijken leerlingen, die zijn aangemeld en ingeschreven bij een ROC/AOC, niet altijd te verschijnen. Maak afspraken over "vermiste" leerlingen tussen ROC's/AOC's en RMC's.

3.5 Knelpunten en aanbevelingen

Ervaren knelpunten in de overstap van vmbo naar mbo.

1. Knelpunt
De meeste scholen zijn een groot gedeelte van de zomervakantie gesloten en tot de start van het nieuwe schooljaar niet bereikbaar. Veel leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders van het RMC hebben in deze periode ook vakantie.

Aanbeveling
ROC/AOC stelt een contactpersoon aan die gedurende de vakanties tijdens kantooruren in ieder geval telefonisch bereikbaar is.
Het preventieproject wordt uitbesteed aan een extern bedrijf als er door gebrek aan deskundigheid of capaciteit geen mogelijkheden zijn het preventieproject zelf uit te voeren. Een externe opdrachtnemer heeft als voordeel gedurende de zomervakantieperiode actief te kunnen zijn.

2. Knelpunt
Onvoldoende praktijkplaatsen voor de bbl-leerweg. Leerlingen zijn te optimistisch over het vinden van de gewenste praktijkleerplaats en moeten op het laatste moment alsnog een andere keuze maken.

Aanbeveling
Vmbo-scholen moeten alert zijn op het optimisme van leerlingen over praktijkplaatsen en vroegtijdig activiteiten ontwikkelen om te zorgen dat leerlingen tijdig een praktijkplaats zoeken. Decanen kunnen n.a.v. het KSO inschatten welke leerlingen moeite krijgen met het vinden van een geschikte praktijkwerkplek voor de bbl-leerweg. Decanen kunnen dit bespreken met het CWI, de kenniscentra en het ROC/AOC.
Leerlingen die kiezen voor een mbo-opleiding via het bbl-traject zouden in een eerder stadium in contact moeten komen met het CWI, een Jongerenloket of een overleggroep (CWI, RMC, ROC en kenniscentra) om begeleid te worden bij het zoeken naar een praktijkplaats.

3. Knelpunt
Tijdens de toelatingsprocedure van de landmacht wordt 90% van de aangemelde leerlingen afgewezen. Keuring vindt soms te laat plaats, zodat toeleiding naar een ander scholingstraject problemen geeft.

Aanbeveling
Indien leerlingen interesse tonen voor een geüniformeerd beroep, wordt geadviseerd hen ook aan te melden voor een mbo-opleiding.

4. Knelpunt
Leerlingen die bij aanmelding voor een mbo-opleiding geen zekerheid hebben over hun toelating maar op een wachtlijst staan, moeten bij de start van het nieuwe schooljaar alsnog vaak een andere keuze maken.

Aanbeveling
ROC's/AOC's dienen leerlingen te stimuleren om meerdere keuzes te maken (naast de eerste keuze ook een tweede en derde keuze). Leerlingen die op een wachtlijst worden geplaatst voor de opleiding van hun eerste keuze, dienen zich ook aan te melden bij de opleiding van

hun tweede of derde keuze of bij een ander ROC/AOC. Maak hierover afspraken met het ROC's/AOC's.

5. Knelpunt
Als decanen of andere vmbo-functionarissen de diplomakaarten invullen, blijkt het aantal risicoleerlingen veel lager te worden ingeschat dan wanneer de leerlingen de kaarten zelf invullen.

Aanbeveling
Zodra de leerling het examen heeft gehaald of het diploma heeft ontvangen, moet de leerling de diplomakaart zelf invullen.

6. Knelpunt
Niet alle vmbo-scholen nemen deel aan het preventieproject, waardoor het risicopercentage veel lager ligt en een vertekend beeld ontstaat. Soms zeggen vmbo-scholen toe deel te nemen aan het project maar haken desondanks in de praktijk op het laatste moment af.

Aanbeveling
Om het risicopercentage zo laag mogelijk te houden, is het belangrijk dat alle vmbo-scholen in een RMC-regio deelnemen aan het preventieproject.

7. Knelpunt
Sommige jongeren starten, ondanks hun inschrijving, toch niet met opleiding of haken al na enkele dagen af.

Aanbeveling
In oktober kan het RMC met het vervolgonderwijs (veelal ROC/AOC) uitwisselen of alle (risico-)leerlingen ook daadwerkelijk zijn begonnen met hun opleiding.

4. Uitvoering door RMC of uitbesteden van activiteiten

De Taskforce Jeugdwerkloosheid (www.jeugdwerkloosheid.nl) heeft onderzoek laten doen naar de kosten en baten van voortijdig schoolverlaten. Daaruit blijkt dat elke euro die wordt uitgegeven aan preventieve activiteiten, zoals dit preventieproject, zich gemiddeld drievoudig terugbetaalt. Om die reden kan het starten van een preventieproject in uw gemeente effectief en efficiënt zijn.

4.1 Rol participanten (vmbo, ROC/AOC en RMC)

Idealiter maken het vmbo en het mbo in de regio afspraken met elkaar over een sluitende overgang tussen beide onderwijssoorten. De praktijk wijst echter uit dat deze twee onderwijssoorten niet altijd zelfstandig tot dit soort afspraken komen. Het preventieproject wordt geïnitieerd door de gemeente met als doelstelling om de jongeren in de overgang vmbo-mbo niet uit te laten vallen.

De uitvoering van het preventieproject vindt plaats door of in opdracht van het RMC. Hieronder volgt in het kort de taakverdeling tussen de participanten in dit project.

vmbo
De vmbo-scholen voeren het KSO uit (maart/april) en dragen zorg voor het onder toezicht invullen van de diplomakaart van alle eindexamenleerlingen vmbo (mei/juni). De ingevulde diplomakaarten worden overgedragen aan de uitvoerder van het project of het RMC.

ROC/AOC
De uitvoerder van het project krijgt van het ROC/AOC informatie over de instroommogelijkheden in de verschillende opleidingen. Na begeleiding in de zomerperiode melden de risicoleerlingen zich alsnog aan voor een vervolgopleiding op het ROC/AOC. Het ROC/AOC biedt deze leerlingen vervolgens een intake en advies en schrijven de leerlingen in. Het is belangrijk dat de risicoleerlingen, nu deze ook voor het ROC/AOC (tijdig) bekend zijn, gedurende het schooljaar goed worden gevolgd en extra begeleiding krijgen.

RMC
Het RMC is opdrachtgever en voert het project uit (of heeft de regie op de uitvoering van het project door een extern bureau). Het RMC krijgt in augustus, na het uitvoeren van het preventieproject in de zomer, een overzicht van de leerlingen die zich na begeleiding nog steeds niet voor een vervolgopleiding hebben aangemeld. Deze leerlingen kunnen vervolgens door de trajectbegeleiders van het RMC of door leerplichtambtenaren verder gevolgd en/of intensief begeleid worden.

4.2 Twee scenario's

Voor de uitvoering van het preventieproject bestaan twee scenario's:

Scenario 1.
Het RMC heeft de regie en voert het project zelf uit;

Scenario 2.
Het RMC heeft de regie, maar huurt voor de uitvoering een extern bureau in. Een extern bureau (met kennis van diagnostiek en loopbaanbegeleiding) kan worden ingeschakeld om de instructiebijeenkomsten voor de participanten te verzorgen. Het externe bureau voert het preventieproject volledig uit als opdrachtnemer. Als het preventieproject is uitgevoerd, zorgt het bureau ook voor de rapportage door middel van een verslag waarin de resultaten, bevindingen en evaluaties zijn opgenomen.

4.3 Afweging

Bij de afweging van het wel of niet uitbesteden kunnen de volgende factoren een rol spelen:
1. aanwezige kennis en ervaring met diagnostiek, loopbaanadvisering en begeleiding;
2. aanwezige personele capaciteit voor leerlingbegeleiding in de periode juli, augustus, september.

4.3.1 Benodigde kennis en ervaring voor advisering en begeleiding

Naast inhoudelijke informatie over de instrumenten en de werkzaamheden van het preventieproject zoals in deze handreiking zijn beschreven, dienen de uitvoerders van het project voor de begeleidingswerkzaamheden kennis te hebben van:

Het onderwijsveld in de regio
vmbo: sectoren, leerwegen, doorstroommogelijkheden;
mbo: opleidingsrichtingen, leerwegen, niveaus en toelatingseisen, speciale doelgroeptrajecten. De meeste ROC's/AOC's hebben voorlichtingsmateriaal over de opleidingsrichtingen binnen hun instelling.

Loopbaanbegeleiding en diagnose
Voor het begeleiden van leerlingen met keuzeproblemen is ervaring met loopbaanbegeleiding gewenst. Deze ervaring is bij de trajectbegeleiders van de RMC's veelal aanwezig. In het gesprek met de leerling bieden affiniteit met bepaalde schoolvakken, werkaspecten, beroepssectoren vaak wel aanknopingspunten voor een mogelijke opleidingskeuze. Echter in een aantal gevallen is voor een goed advies nader onderzoek naar belangstelling en capaciteiten van de leerling noodzakelijk. Voor de interpretatie van de gegevens van interesse- en capaciteitenonderzoeken is diagnostische kennis en ervaring nodig.

4.3.2 Beschikbare capaciteit

De capaciteit die nodig is voor de uitvoering van het preventieproject hangt vooral af van het aantal deelnemende vmbo-scholen en het aantal eindexamenleerlingen vmbo in de betreffende RMC-regio. Binnen het preventieproject kunnen de volgende activiteiten worden onderscheiden:

Opstarten van het project, voorlichting aan vmbo-scholen en ROC's/AOC's
Op grond van de ervaringen die zijn opgedaan met de vijf pilots in 2005 en de uitvoering van het preventieproject in andere regio's in voorgaande jaren, is de geschatte tijdsinvestering voor deze activiteiten bij de eerste inzet van het preventieproject 20-32 uur. De exacte hoeveelheid tijd hangt af van al bestaande overlegstructuren, aantal te benaderen scholen, etc.
Periode: januari-april.

Verspreiding KSO-vragenlijsten en diplomakaarten, verwerking binnengekomen diplomakaarten
De tijdsinvestering hangt vooral af van het aantal deelnemende vmbo-scholen en het aantal eindexamenleerlingen. De verwerking van de binnengekomen diplomakaarten en de selectie van de risicoleerlingen zal hierbij de meeste tijd vragen. De tijdsinvestering voor de verspreiding van het materiaal en de verwerking van 2.000 diplomakaarten wordt geschat op 16 uur.
Periode: maart-mei (verspreiding materiaal) en mei-juni (verwerking diplomakaarten).

Begeleiding risicoleerlingen
De tijdsinvestering voor de begeleiding is vooraf lastig in te schatten en hangt samen met het aantal risicoleerlingen. Op grond van de ervaringen die de afgelopen jaren in diverse regio's zijn opgedaan, ligt het percentage risicoleerlingen tussen de 15% en 25% van de totale groep eindexamenleerlingen. Hoewel de interventie per risicoleerling verschilt, kan uitgegaan worden van een gemiddelde tijdinvestering van 1,25 uur begeleiding en administratieve afhandeling per risicoleerling. Uitgaande van 2.000 eindexamenleerlingen vmbo en een geschat risicopercentage van 15%, wordt de begeleiding van de risicoleerlingen en de administratieve verwerking hiervan geschat op gemiddeld 0,7 fte gedurende vier maanden.
Periode: juni-september

.

Bijlagen

1. Voorbeeld uitnodigingsbrief inclusief bijlagen
2. Vragenlijst Kort Screeningsonderzoek (KSO)
3. Formulier opgave aantal eindexamenleerlingen
4. Diplomakaart
5. Voorbeeldbrief decanen bij diplomakaart
6. Brief en vragenformulier voor telefonisch niet bereikbare leerlingen

Bijlage 1: Voorbeeld uitnodigingsbrief inclusief bijlagen

Tav de directie
en het decanaat

Plaats :
Kenmerk :
Datum :

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij informeren wij u over het Preventieproject dat wij deze zomer op initiatief van Taskforce Jeugdwerkloosheid zullen uitvoeren voor eindexamenleerlingen vmbo die in de RMC regio …….. hun opleiding volgen. Uit onderzoek blijkt dat 15 tot 25% van deze vmbo leerlingen rond de zomerperiode nog twijfels heeft omtrent het vervolgtraject of de keuze voor een vervolgtraject om diverse redenen nog niet heeft gerealiseerd.

In het kader van het voorkomen van voortijdige schooluitval, vinden wij het erg belangrijk dat deze jongeren gedurende de zomervakantie begeleiding en ondersteuning krijgen.

Daarom wordt in het voorjaar en de zomer 2005 het preventie-onderzoek voor eindexamenkandidaten uit het vmbo uitgevoerd.

Het onderzoek realiseert de volgende doelen:

- Vroegtijdig inzicht in de bestemming van de eindexamenleerlingen, waardoor interventie mogelijk wordt gedurende de zomervakantieperiode.
- Vangnetfunctie door na vroegtijdige signalering en interventie te verwijzen naar school of een combinatie van school en werk.
- Door interventie in de zomervakantie tijdige start met een vervolgtraject, waardoor achterstand en de kans op uitval in het eerste leerjaar van het mbo wordt verminderd.
- Voorkomen van voortijdige schooluitval in de overstap van het vmbo naar vervolgonderwijs.
- Vroegtijdige melding (in augustus/ september) van leerlingen zonder bestemming bij het RMC.
- Registratie van de vervolgbestemmingen van alle vmbo eindexamenleerlingen

Voor de uitvoering van het Preventieproject is het noodzakelijk dat in samenspraak met de vmbo scholen, het mbo, de gemeente en het RMC goede afspraken worden gemaakt.
De samenwerking tussen meerdere organisaties is in dit verband onontbeerlijk.
In de praktijk zullen de werkzaamheden voor het Preventieproject een beperkte inzet van uw medewerkers betekenen.

Optioneel:
Wij nodigen u hierbij uit voor het bijwonen van de instructiebijeenkomst voor het Preventieproject.

De instructiebijeenkomst zal plaatsvinden op:

Mocht u dit niet kunnen bijwonen, dan bent u van harte welkom bij de instructiebijeenkomst in … of …. Dit kunt u op het antwoordformulier vermelden.

Het project, bekostigd door de gemeente …., wordt uitgevoerd in de periode februari tot oktober.

Ik hoop dat ik vooralsnog voldoende informatie heb verstrekt. Mochten er vragen zijn naar aanleiding van deze brief, dan hoor ik dat graag.
Wij rekenen op uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

mede namens Taskforce Jeugdwerkloosheid

XXXX

Bijlage:
Antwoordformulier

ANTWOORDFORMULIER
t.b.v. Lente-actie vierdejaars vmbo-leerlingen: Preventieproject 'De Overstap'

U kunt rekenen op mijn/onze aanwezigheid op

- ☐ XX XX 2006, XX tot XX uur
- ☐ XX XX 2006, XX tot XX uur

Naam: ……

Functie: …….

School: ……..

Aantal personen: …….

Bijlage 2: Vragenlijst Kort Screeningsonderzoek (KSO)

Vragenlijst
kort screeningsonderzoek

School _____ **Afdeling** _____ **Decaan** _____

Datum : _____

Naam leerling : _____

Adres : _____

Postcode/Woonplaats : _____

Telefoon : _____

Geboortedatum :

Geslacht : ☐ **man** ☐ **vrouw**

Ik doe eindexamen vmbo, leerweg: ☐ **gem/theoretisch** ☐ **kader bg.** ☐ **basis bg**

Sector: ☐ **Techniek** ☐ **Zorg en Welzijn** ☐ **Economie** ☐ **Groen**

Ik denk dat ik slaag: ☐ **ja** ☐ **nee** ☐ **misschien**

Na mijn eindexamen ga ik:

☐ **een dagopleiding volgen** **Opleidingsrichting:** _____

Opleidingsniveau: _____

☐ **werken en leren** **Opleidingsrichting:** _____

Opleidingsniveau: _____

☐ **werken zonder opleiding**

☐ **ik weet nog niet wat ik na mijn examen ga doen**

☐ **anders, nl.** _____

Naam toekomstige school _____

Ik heb me al aangemeld ☐ **ja** ☐ **nee**

In te vullen door de decaan ☐ **Nadere keuzebegeleiding gewenst**

Schoolloopbaan

1 Profiel/richting ----------

2 Leerweg **bbl** **kbl** **(g)tl**

Examenvakken **VAK**

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

Wat vind je gemakkelijke vakken?

☐ _____

☐ _____

☐ _____

Wat vind je moeilijke vakken?

☐ _____

☐ _____

☐ _____

Hoeveel uur besteed je gemiddeld aan huiswerk?

☐ **gemiddeld** _____ **uur per dag**

☐ **sterk wisselend**

☐ **ik maak nooit huiswerk**

Ben je wel eens blijven zitten?

☐ **nee**

☐ **ja, namelijk in klas** _____ **of groep** _____ **basisschool**

Ben je wel eens van schoolsoort of van richting veranderd?

☐ **nee**

☐ **ja, namelijk van** _____ **naar** _____

Uitspraken over verder leren

Kruis aan wat van toepassing is. Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

Ik vind verder leren:

☐ **erg belangrijk, omdat**

- ☐ **ik graag een vak wil leren**
- ☐ **ik na de opleiding een goede baan kan krijgen**
- ☐ **ik nu nog niet wil gaan werken**
- ☐ **anders, namelijk** _____

☐ **niet zo belangrijk, omdat**

- ☐ **ik nu al genoeg geleerd heb**
- ☐ **ik toch wel werk vind**
- ☐ **anders, namelijk** _____

☐ **niet zo leuk, omdat**

- ☐ **ik niet van leren houd**
- ☐ **ik leren moeilijk vind**
- ☐ **ik dan nog zo lang naar school moet**
- ☐ **verder leren erg duur is**
- ☐ **anders, namelijk** _____

Uitspraken over werk

Kruis aan wat van toepassing is. Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

Ik vind werken:

☐ **belangrijk, omdat**

- ☐ **ik mijn eigen geld wil verdienen**
- ☐ **ik contacten met collega's en anderen heb**
- ☐ **ik gewaardeerd word in mijn werk**
- ☐ **ik door werkervaring 'hogerop' kan komen**
- ☐ **ik er van kan leren**
- ☐ **ik een hekel heb aan school**
- ☐ **anders, namelijk** _____

☐ **niet zo belangrijk, omdat**

- ☐ **ik straks een uitkering krijg**
- ☐ **ik overdag al genoeg te doen heb**
- ☐ **anders, namelijk** _____

☐ **niet leuk, omdat**

- ☐ **ik als ik werk geen tijd meer heb voor andere dingen**
- ☐ **ik liever nog doorleer**
- ☐ **ik nu te weinig verdien**
- ☐ **ik nog geen vak geleerd heb**
- ☐ **anders, namelijk** _____

Stage- of werkervaring

Heb je al eens gewerkt of werk je nog? (ook vakantiewerk, stages)

☐ **ja**
☐ **nee**

Zo ja, wat moest je doen en hoe vond je dit?

Bedrijf _____
Werkzaamheden _____
_____
Periode _____
Hoe vond je dit
☐ **leuk** ☐ **matig** ☐ **niet leuk**

Bedrijf _____
Werkzaamheden _____
_____
Periode _____
Hoe vond je dit ☐ **leuk** ☐ **matig** ☐ **niet leuk**

Als je bepaald werk niet leuk vond, waarom vond je dat werk dan niet leuk?

_____
_____
_____

De Toekomst

Heb je al een keuze gemaakt over wat je na de zomervakantie wilt gaan doen?

☐ **ja**

☐ **nee**

Zo ja, dan wil ik het liefst

1. ☐ **eerst een opleiding volgen**

2. ☐ **leren en werken combineren**

3. ☐ **direct aan het werk, geen scholing**

Indien je kiest voor een vervolgopleiding voor welke opleiding heb jij je aangemeld of ga jij je aanmelden?

Naam school _____

Opleiding _____

Niveau **1** **2** **3** **4**

(omcirkel het door jou gekozen opleidingsniveau)

Weet je of je jouw keuze zult gaan doen?

☐ **heel zeker**

☐ **twijfel nog**

Indien je twijfelt, kun je dan aangeven waarom?

☐ **ik weet niet of de richting leuk genoeg is**

☐ **misschien is het te moeilijk**

☐ **ik ben er niet zeker van of ik het volhoud**

☐ **anders** _____

Heb je nog een opleiding als tweede keus?

Naam school _____

Opleiding _____

Niveau **mbo 1** **2** **3** **4**

Mijn keuze is tot stand gekomen door (meerdere antwoorden mogelijk):

☐ **Bezoek mbo/HBO dagen**
☐ **Voorlichting**
☐ **Bezoek open dagen**
☐ **Informatiefolders**
☐ **Leerlingbezoekdagen**
☐ **Stage - of werkervaring**
☐ **Beroepskeuzetest of -onderzoek**
☐ **Mijn vriend/vriendin gaat deze richting ook uit**
☐ **Gesprek met decaan/mentor**
☐ **Beroep van mijn vader/moeder, verzorger**
☐ **Anders, namelijk** _____

_____

Wat zijn volgens jou de belangrijkste vakken op je gekozen opleiding?

_____

Hoeveel praktijk en hoeveel theorie denk je te gaan krijgen in je gekozen opleiding?

☐ **0 praktijk, 4/4 theorie**
☐ **1/4 praktijk, 3/4 theorie**
☐ **1/2 praktijk, 1/2 theorie**
☐ **3/4 praktijk, 1/4 theorie**
☐ **weet ik niet**

Indien je kiest voor werk of werken en leren, wat voor soort werk zou je willen gaan doen?

1. _____

2. _____

Zou je dat werk willen combineren met een opleiding?

☐ **ja**
☐ **nee**
☐ **misschien**

Indien je kiest voor werk of werken en leren, welke stappen heb je ondernomen? Meer dan 1 antwoord is mogelijk

- ☐ **inschrijven bij arbeidsbureau**
- ☐ **inschrijven bij uitzendbureaus**
- ☐ **gesprek met decaan/me ntor**
- ☐ **aanmelden voor vervolgopleiding**
- ☐ **solliciteren**
- ☐ **bezoek aan een bedrijf**
- ☐ **ik heb nog niets ondernomen**

Nog geen keuze gemaakt?

De reden dat je nog geen keuze hebt gemaakt:

☐ **ik weet nog weinig van het beroep**
☐ **ik weet nog weinig van de bijbehorende opleiding**
☐ **ik weet niet precies waar ik goed in ben**
☐ **ik weet nog niet wat ik leuk vind**
☐ **ik heb er nog niet zoveel over nagedacht**
☐ **ik vind meerdere beroepen leuk**
☐ **anders** _____

_____

_____

Als je niet slaagt

Wat doe je indien je niet slaagt?

☐ **ik doe de klas over**
☐ **ik zoek werk**
☐ **ik ga naar een andere school**

Wat doe je als je moeite hebt een keuze te maken?

☐ **ik wil nog een gesprek met mijn mentor/decaan**
☐ **ik wil een interessetest doen**
☐ **ik ga folders opvragen**
☐ **ik ga naar het beroepeninformatiecentrum van het arbeidsbureau**
☐ **ik wil nog een school bezoeken**
☐ **ik heb behoefte aan extra informatie en begeleiding**

Bijlage 3: Formulier opgave aantal eindexamenleerlingen

Preventieproject

Opgave aantal eindexamenleerlingen vmbo

Naam decaan: ----------

Naam school: ----------

Locatie/ adres ------ ----------

- ❑ Aantal eindexamenleerlingen vmbo, basisberoepsgericht ____
- ❑ Aantal eindexamenleerlingen vmbo, kaderberoepsgericht ____
- ❑ Aantal eindexamenleerlingen vmbo, theoretisch/gemengd ____

- ❑ alle diplomakaarten toezenden
- ❑ 1 exemplaar, school zorgt voor kopieën

Dit formulier graag terug naar:

Bijlage 4: Diplomakaart

Diplomakaart

Naam ---------- **M/V**
Adres ----------
Postcode + plaats ----------
Telefoonnummer ----------
Geboortedatum ----------
Naam school, locatie ----------

Ben je geslaagd voor het examen? ☐ **Ja** ☐ **Nee**

vmbo, sector:

- ☐ **Zorg & welzijn**
- ☐ **Economie**
- ☐ **Techniek**
- ☐ **Groen**

Leerweg:

- ☐ **Basis met LWOO**
- ☐ **Basisberoepsgericht**
- ☐ **Kaderberoepsgericht**
- ☐ **(Gemengd) theoretisch**

Kruis het hokje aan dat op jou van toepassing is:

☐ Ik ga een dagopleiding volgen (bol)

Naam van de opleiding of richting _____ **niveau:** _____

Naam school/opleidingsinstituut ----------

Ik heb me al aangemeld ☐ **Ja** ☐ **Nee** ☐ **Ja, maar op wachtlijst geplaatst**

Ik heb al bericht van plaatsing ☐ **Ja** ☐ **Nee**

☐ Ik ga werken en leren (BBL)

Naam van de opleiding of richting

Naam school/opleidingsinstituut

Ik heb me al aangemeld ☐ **Ja** ☐ **Nee**

Ik heb al een praktijkplaats ☐ **Ja** ☐ **Nee**

Naam werkgever ----------

Plaats ----------

- ☐ Ik ga naar de havo
- ☐ Ik ga werken zonder opleiding en ik heb al werk gevonden
- ☐ Ik ga iets anders doen, namelijk ----------
- ☐ Ik doe het examenjaar over
- ☐ Ik ga werken zonder opleiding, maar heb nog geen werk
- ☐ Ik weet nog niet wat ik ga doen

Bijlage 5: Voorbeeldbrief decanen bij diplomakaart

Datum : 2006
Kenmerk :
Plaats :

Aan de decanen/contactpersonen Preventieproject

Betreft: **diplomakaarten Preventieproject**

Geachte decaan,

Hierbij doe ik u de diplomakaart(en) toekomen conform het door u opgegeven aantal eindexamenleerlingen vmbo of een exemplaar om zelf te kopiëren.

Deze diplomakaarten worden door de leerlingen ingevuld in de periode rond de examenuitslag/diploma-uitreiking. Voor ons, medewerkers van Compaz, is het belangrijk dat de diplomakaarten **volledig** zijn ingevuld. Gegevens als b.v. het telefoonnummer van de leerling, het al dan niet zijn aangemeld bij een opleiding of plaatsing op een wachtlijst worden wel eens vergeten.

Zodra de diplomakaarten terug zijn bij Compaz nemen wij contact op met de leerlingen waarvan de vervolgbestemming onduidelijk of nog niet bekend is. Voor de start van deze werkzaamheden is het belangrijk dat de diplomakaarten zo spoedig mogelijk in ons bezit zijn!
Voor de medewerkers van Compaz is het plezierig wanneer leerlingen ervan op de hoogte zijn dat in het kader van het Preventieproject contact met hun kan worden opgenomen voor ondersteuning bij het realiseren van hun vervolgkeuze. Wellicht kunt u nog een moment vinden om leerlingen hierover te informeren.

De diplomakaarten worden verzonden naar:

Indien er bij u nog vragen zijn over de gang van zaken rond het Preventieproject dan u ons telefonisch bereiken op nummer ……. en vragen naar……..

Alvast dank voor uw medewerking.

met vriendelijke groet,

Bijlage 6: Brief en vragenformulier voor telefonisch niet bereikbare leerlingen

Naam, adres leerling

Beste ……..

Het Regionaal Meldpunt en Coördinatiepunt schoolverlaters (RMC) voor de gemeenten ……..inventariseert wat de leerlingen, die het afgelopen schooljaar eindexamen vmbo hebben gedaan, het komend schooljaar gaan doen. De leerlingen die nog geen opleiding of praktijkplaats in het mbo hebben gevonden, kunnen wij begeleiden of adviseren.

Van jou hebben we nog geen complete gegevens en het lukt ons niet je telefonisch te bereiken.
Daarom vragen we jou dringend om het bijgevoegde vragenformulier in te vullen en naar het **RMC, regio ……..** terug te sturen
Er hoeft geen postzegel op de bijgevoegde envelop.

Indien je nog informatie of advies wilt hebben over opleidingen kun je bellen naar:

……
…

Met vriendelijke groet,

Naam ……
Adres ……..…
Postcode/Plaats . ……
Telefoonnummer …….
Naam vorige school …….

Ik heb eindexamen gedaan van het vmbo, leerweg:
- ❑ TL
- ❑ KL
- ❑ BL

Het komende jaar ga ik: (invullen wat van toepassing is)

❑ **Een dagopleiding volgen**.

Naam van de opleiding of richting……niveau ……...
Naam van de school……...

Ik heb me hiervoor al aangemeld
- ❑ Ja
- ❑ Nee

Ben geplaatst
ja /nee

❑ **Werken en leren.**
Naam van de opleiding of beroep…….
Naam van de school……

Ik heb me al aangemeld
- ❑ Ja
- ❑ Nee

Ik heb al een praktijkplaats
- ❑ Ja
- ❑ Nee

Naam werkgever……

❑ **Werken zonder opleiding**.
Ik heb werk
- ❑ ja, naam werkgever……..
- ❑ nee

❑ Ik weet nog niet wat ik ga doen.
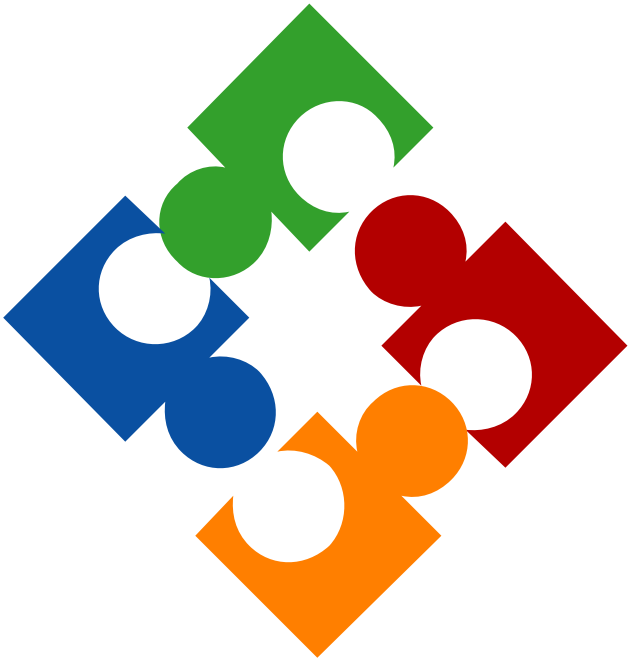
Eventuele opmerkingen……